

Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Vård- och stödsamordning

Uppdrag för dagen

- Vård och stödsamordningsstrukturen?
- Syftet med modellen

Vad är Vård- & stöd- samordning?

En modell som skapar ett ramverk för samverkan och samtidigt ger brukaren/patienten möjlighet att få **ökat inflytande över sin vård och rehabilitering.**

Samverkan gör vården och rehabiliteringen **effektivare och skapar insyn** och förståelse för respektive huvudmans uppdrag.

Aktivt samarbete med den enskilde **utifrån den enskildes** önskemål och förutsättningar

Vård – Region

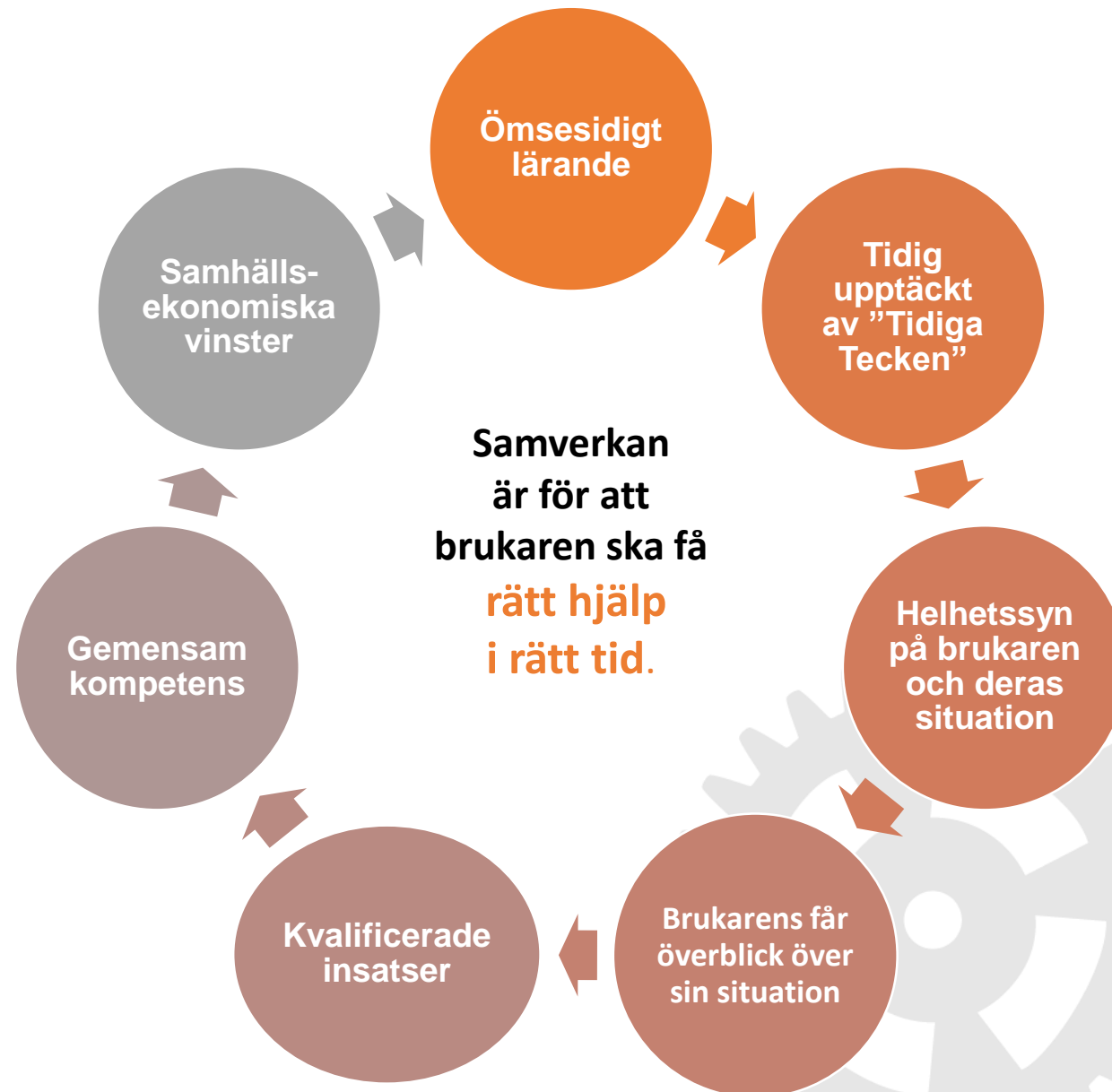
Stöd – Kommun

Samordning

Varför ska vi samverka?

Vård- och
stödsamordnarens roll:
Motivera, skapa
förutsättningar för
delaktighet och
undersöka den
enskildes ev. motstånd
till det samordnade
arbetet.

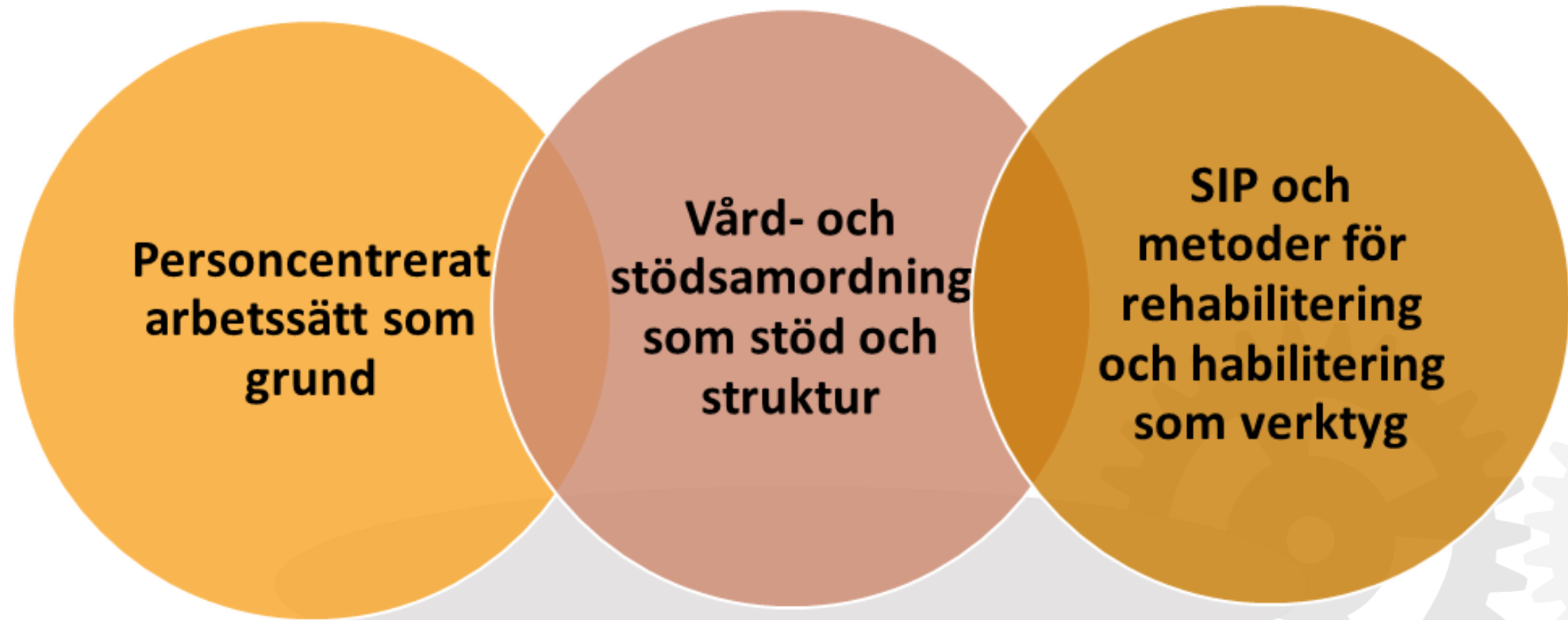
Det görs genom att:

- **Skapa ett gott samarbetsklimat** – arbeta med öppna frågor och reflektivt lyssnande.
- **Visa respekt** för den enskildes idéer och bidra till jämlikhet i relationen.
- **Kartlägga motståndet** – problem i kontakten med personer, situationer eller platser?
- **Benämna och arbeta utifrån förändringsområden.** Locka fram förändringsyttranden genom att gå igenom för- och nackdelar med nuvarande beteendet och fördelar med en förändring.
- **Lyfta fram den enskildes idéer** om hur och när förändringen ska genomföras.
- **Stimulera till beslut och visa tilltro** till att förändringen kan genomföras.
- **Göra noggrann och välgenomtänkt planering** tillsammans med den enskilde och involvera personer i den enskildes nätverk som kan stötta honom/henne i förändringsarbetet.
- **Stå för strukturen** och uppföljningen av målen och det fortlöpande arbetet.

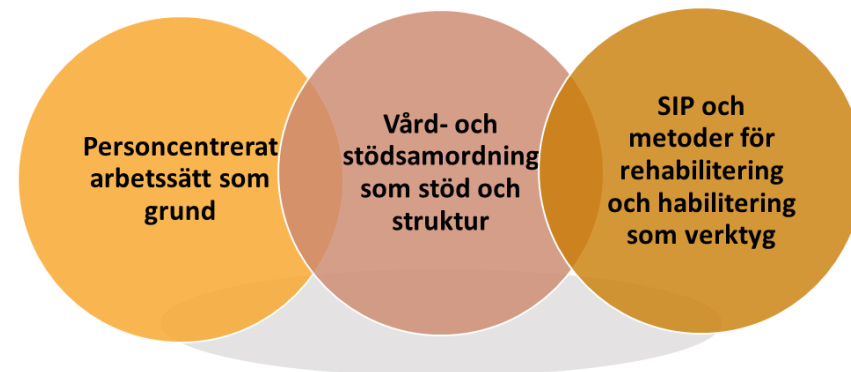
Modellen Vård- och stödsamordning har sex huvudinslag

1. Att kartlägga klientens problem och mål
2. Att lära ut hur man minskar stress eller någon annan strategi
3. Att lära ut hur man effektivt löser problem och uppnår mål
4. Att göra den psykiska sjukdomen och behandling begriplig för personen och nätverket
5. Att förbättra kommunikationen mellan medlemmar av resursgruppen
6. Att hantera handlingsplaner och förebygga återinsjuknande

Plattform för samverkan

Plattform för samverkan

Personcentrerat arbetssätt som grund

- Delat beslutsfattande
- Utgår från personens resurser och förmågor
- Partnerskap och ömsesidig respekt

Vård och stödsamordning som stöd och struktur

- Samtycke
- Kartläggning
- Sammanställning
- Resursgrupp

SIP och metoder för rehabilitering och habilitering som verktyg

- Exempel MI, ESL, arbetsblad från IP, pedagogiskt arbete och vardagsstöd
- Läkemedelsbehandling

Personcentrerat arbetsätt

- Gränsöverskridande samverkan där verksamheterna sätter den enskildes bästa först.
- Den enskilde är en kapabel person med resurser och förmågor.
- Människors styrkor lyfts fram och tas tillvara.
- Allt arbete utgår från personens upplevelser, resurser och behov.
- Den enskilde är en aktiv och jämlik part i vården.
- Partnerskap med ömsesidig respekt för varandras kunskap.
- Alla beslut som rör den enskilde fattas genom delaktighet.
- Personens eget sociala nätverk och anhöriga ses som viktiga resurser.
- Arbetsättet anpassas utifrån den enskildes behov och förmåga.
- Att få tilltro till den egna förmågan
- Inger hopp inför framtiden.

Kartläggning – Arbetsblad

- Vad finns det redan för information
- Vilka arbetsblad har gjorts
- Finns samtycke så kan man prata med samverkan - Kommun/sjukvård
- Vilken information har vi inte
- Vilka Arbetsblad – syfte
  - En vanlig dag
  - Nätverkskartan
  - QLS 100 Quality Life Scale
  - Intervjufrågor-Brukare
  - Intervjufrågor-Anhöriga

Vård- och stödsamordning

Struktur

- Samtycke
- Kartläggning
- Sammanfattning av kartläggningen
- Resursgrupp

Strategier

- Stresshantering
- Kommunikationsträning
- Problemlösning med 6-stegsmetoden
- Sociala färdigheter

Brukaren

Verktyg

- SIP (Samordnad individuell plan)
- ESL (Ett självständigt liv)
- MI (Motiverande samtal)
- KBT (Kognitiva Beteende Terapi)
- Aktivt lyssnande
- Utvärderingsmodell

Att tänka på

- Diagnos/Symtom
- Beteende
- Kognitiv funktionsnedsättningar

Civilsamhället

Myndigheter

Chef/Kollega

Brukarföreningar

Föreningar (idrott, kultur osv)

Migrationsverket

Närstående

Allmänheten

Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan

Daglig sysselsättning

Elevhälsa

Somatisk specialist vård

Socialtjänst

Utbildning /SFI

INDIVIDENS MÖTEN

Öppen/Sluten specialistvård

BVC

Ungdomsmottagning

Primärvård

Fritids/ Förskola

Boende/ HVB

Arbetsmarknadsenhet

MVC

Akutsjukvård

Kommun

Landsting

Vård-och stödsamordning

CA 2 ÅR

SAMTYCKE/ALLIANS

Den enskilde ska först ge sitt samtycke till vård- och stödsamordning.

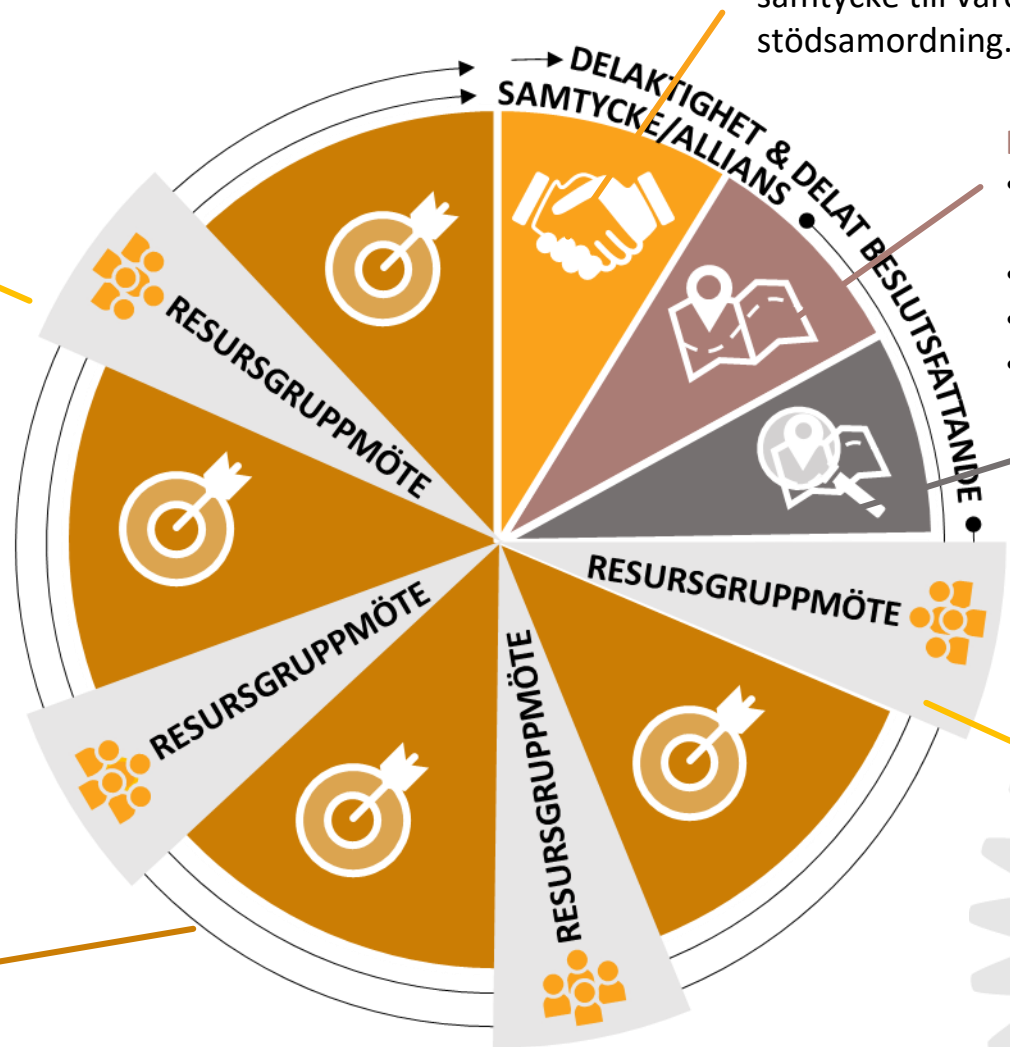
RESURSGRUPPMÖTE MED SIP OCH UTVÄRDERING

- Vad? Vem? När? Hur?
- Syftet med mötet.
- Utvärdera hur arbetet gått sedan förra mötet.
- Formulera tydliga mål.
- Besluta om metoder och strategier för att nå personens mål.
- Använd delat beslutsfattande.

ARBETSMETODER OCH STRATEGIER

Arbetar utifrån SIP:en:

- Personens mål styr.
- Uppföljning och utvärdering i resursgruppmöten.
- Arbete enligt metoder och strategier för att minska stress och funktionshinder.

KARTLÄGGNING

- Kartlägger livsområden med hjälp av arbetsblad.
- Nöjd med i sitt liv?
- Vill förändra i sitt liv?
- Tar cirka tre månader.

SAMMANFATTNING AV KARTLÄGGNING

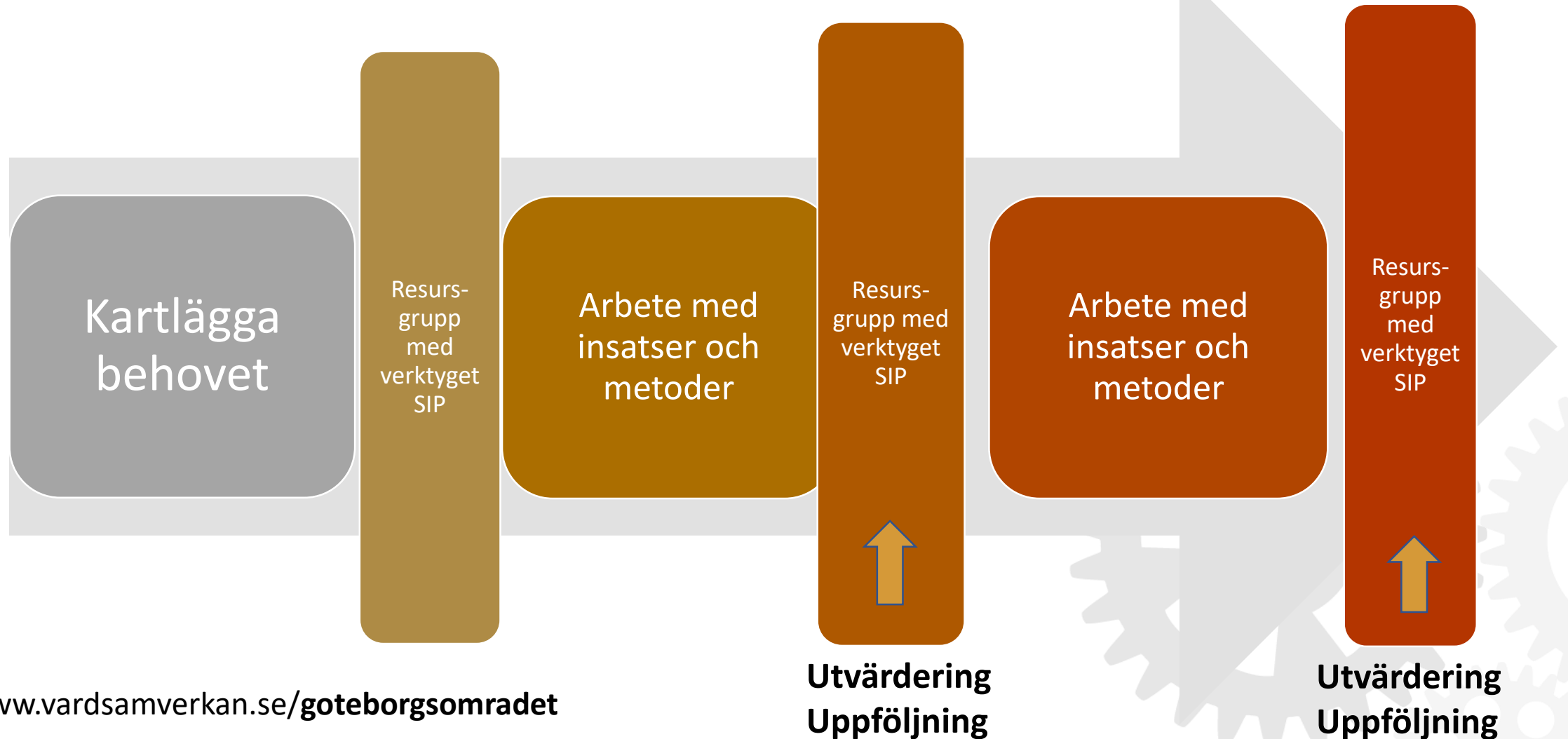
- Identifierar önskemål om förändring.
- Formulerar lång- och kortsiktiga mål.
- Planerar det första resursgruppmötet och Samordnade Individuella Planen (SIP).

RESURSGRUPPMÖTE MED SIP

- Vad? Vem? När? Hur?
- Syftet med mötet.
- Formulera tydliga mål.
- Besluta om metoder och strategier för att nå personens mål.
- Använd delat beslutsfattande.

Arbetsprocessen i VSS

Vård- och Stödssamordning

Metoder i kommunal verksamhet

Arbetet kan utgå från manualbaserade metoder, såsom arbetsblad från IP eller ESL, men arbetet sker även genom **individanpassat stöd i vardagen** och i hemmet inför, under och/eller efter det att en aktivitet pågår. Personalen väljer metod för att:

- **Skapa/bygga allians-** Grunden för allt arbete
  - **Lära ut** – Nya sätt att hantera problem eller genomföra aktiviteter, eller få kunskap om samhället och omvärlden.
  - **Påminna** – Minnesstöd.
  - **Stödja** – Muntlig vägledning.
  - **Träna** – Öva de moment som är svåra att utföra.
  - **Kompensera** – Ge praktisk hjälp.
-

Metoder i sjukvård

Evidensbaserade metoder. Utredningar, diagnoser och behandlingar:

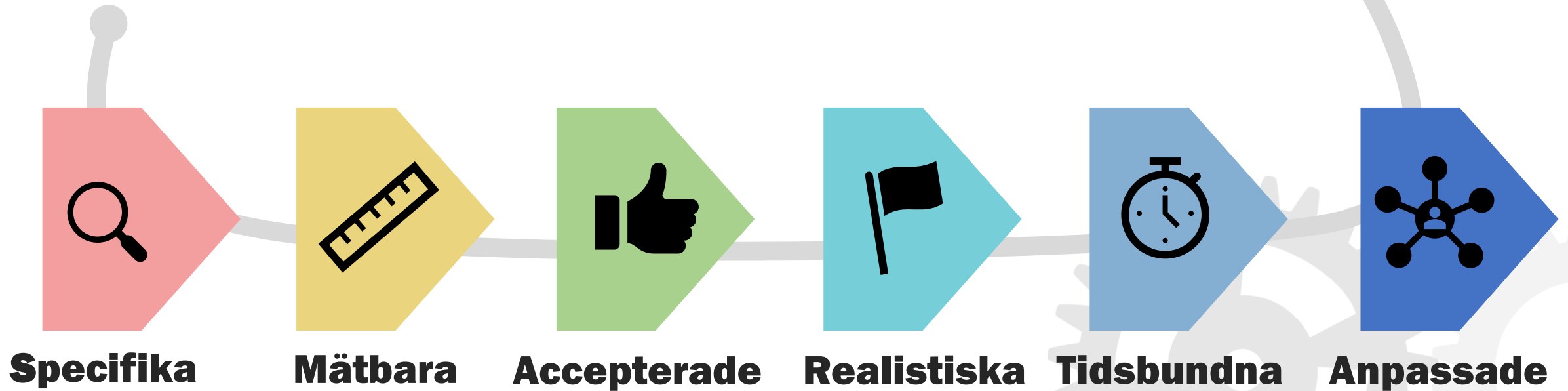
- Omvårdnad – Vårdplan enligt HSL, innehållande bla:
  - Diagnoser
  - Aktuella problem
  - Mål
  - Åtgärder/ordinationer
  - Omvårdnadsplan
  - Uppföljning/utvärdering
  - SIP vid behov
- Medicinsk behandling – läkemedel, ECT
- Terapeutisk behandling – KBT, DBT
- Utbildning av den enskilde och närstående i resursgrupp
- Uppsökande arbetssätt
  - R-ACT
- Träning i hemmiljö

Tydlighet

När brukaren behöver vara med och förstå delmålen

Förändring tar tid!

Bestäm SMARTA mål!

När du
jobbar med
VSS-
modellen...

**... har du redskap för att skapa
förutsättningar för den enskilde att:**

- Återerövra makten över sitt eget liv.
  - Kunna hantera sina symtom.
  - Fungera i sociala relationer.
  - Återta, eller erövra nya roller i livet.
-

VSS- modellens innehåll

- **Samtycke**
- Brukaren är **delaktig** i all planering, alla möten och alla beslut.
- Brukarens **önskan om förändring och stödbehov** inom samtliga livsområden styr arbetet.
- **Resursgrupp** där brukare samt representant från kommun och sjukvård ingår.
- **SIP** med **uppföljning**.
- Arbeta genom **strategier och metoder** för att minska stress och funktionshinder i kombination med medicinsk **behandling**.

Anhörigas perspektiv:

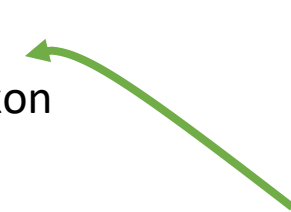
Delaktighet (med den roll man bör ha som tex. mamma, pappa, syskon eller sambo)

Krisbearbetning
(Tidiga tecken med handlingsplan)

Stöd med problemlösning i vardagsituationer

Information, utbildning

Minskar stress

Vårt perspektiv:

Tydligt vem som gör vad/struktur kring samverkan

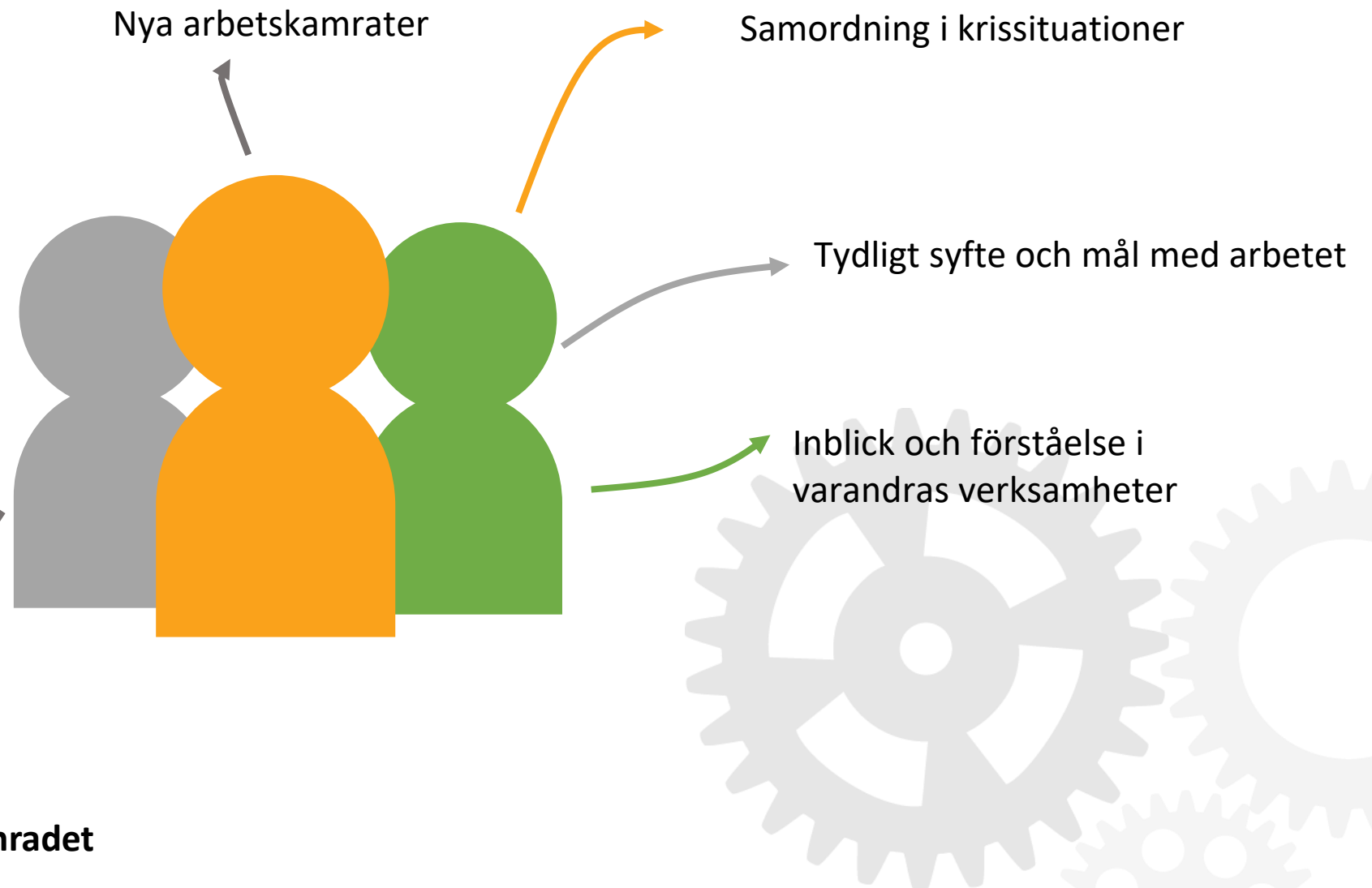
Nya arbetskamrater

Samordning i krissituationer

Tydligt syfte och mål med arbetet

Direkt brukartid blir mindre med tiden

Inblick och förståelse i varandras verksamheter

Brukarens perspektiv:

Vård- och stödsamordnare fungerar som brukarens hjälp-jag

Kunskap och inflytande i min
behandling och rehabilitering

Veta vart och vem jag ska vända mig till

Är den som styr och deltar...
inte den som iakttar

Får hjälp att uttrycka hur jag
vill bli bemött i olika
situationer

Viktiga begrepp i Vård- och stödsamordning

- Brukarperspektiv
- Anhörigperspektiv
- Samverkan/samarbete = Samsyn
- Resursgrupp och resurspersoner
- Kartläggningsfas: Arbetsblad
- Samordnad Individuell Plan (SIP)
(Delmål/riktning)
- Gemensamt beslutfattande
- Utvärdering/uppföljning

Hinder och svårigheter: Diskussionsämnen

Varför kan det vara svårt med samverkan?

- **Samverkan** Vad kan just **jag** göra så det blir bättre?
- **Prestige** Finns det idag?
- **Olika kulturer** Kommun – Sjukvård
- **Motstånd** Brukaren, personalen, chefen, arbetsplatsen, ledningen

Andra viktiga punkter att ta upp

Implementeringsplan

Framgångsfaktorer:

- Kompetens hos användarna
- En stödjande organisation
- Ett effektivt ledarskap

Tillsammans med metodtrohet skapar dessa faktorer bättre förutsättningar för att den nya metoden används som det var avsett. Därmed ökar sannolikheten för att verksamheten kommer målgruppen till godo.

Möteskultur

Vad är mötesteknik

- Struktur
- Förberedelse
- Tydlighet

Viktiga dokument i samverkan

[Kursguide basnivå i samverkan](#)

[Riktlinje för Samordnad individuell plan](#)

Viktiga dokument i samverkan fortsättning

Handboken
Brukarmedverkan

[Handboken-Brukarmedverkan](#)

God Samverkan i komplexa
situationer. Hur lyckas vi?

[God Samverkan i komplexa situationer. Hur lyckas vi?](#)

Handlingsplan för
suicidprevention

[Handlingsplan
suicidprevention](#)

Tandhälsa

[Tandhälsa](#)

Vill du veta mer om samverkan

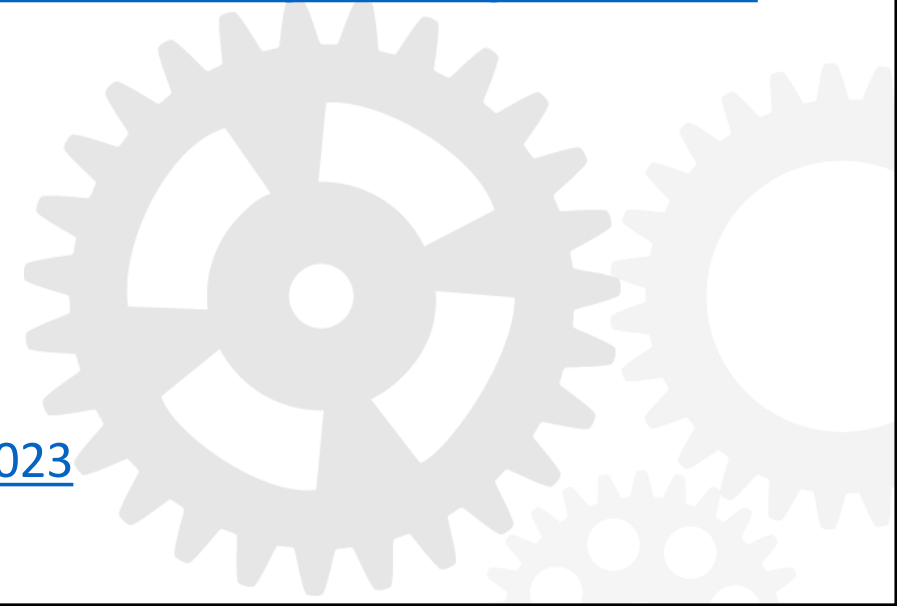

Fördjupning – för dig som vill veta mer om samverkan i Göteborgsområdet.

Se även

www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet

[Samverkansplan 2020-2023](#)

Samverkan är inte ett tillstånd att uppnå vid ett givet tillfälle utan en ständigt levande process som varje dag måste erövrars, etableras och ständigt underhållas.

Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Vård- och stödsamordningsstruktur
– en introduktion

Eva Nilsson

Utbildningsledare/koordinator

Brukarmedverkan

evabirgitta.nilsson@partille.se

